

การศึกษาทางอนุกรมวิธานของใบโรโอไฟท์อันคัมจุงเกอร์แมนนิอาเลส
ในบริเวณป่าสะแกราช

นางเรณู ศรสารานู

007420

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพฤกษศาสตร์

มัธยวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-560-9

i 17130992

TAXONOMIC STUDY OF BRYOPHYTES ORDER

JUNGERMANNIALES IN SAKAERAT AREA

Mrs. Renoo Sornsamran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Botany

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทางอนุกรมวิธานของ ไบรโอโอฟีท์อันดับสูง เกอร์แมนนิอาเลส
ในเขตริเวสต์ป่าสะแกราช

โดย นาง เรณู ศรสำราญ

ภาควิชา พฤกษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อบฉัตร ไททอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของ
การศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สุประสิทธิ์ มุขมา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ มุขมา)

คณะกรรมการ สอ.บัณฑิตวิทยาลัย

พณณ ธีระเกษ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พรรณี ธีระเกษ)

อบฉัตร ไททอง กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อบฉัตร ไททอง)

ทวีศักดิ์ บุญเกิด กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ บุญเกิด)

อธิบดีของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทางอนุกรมวิธานของ ไบรโอไฟต์อินทรีย์จุงเกอร์แมนนิอาเลส
ในบริเวณป่าสะแกราช

ชื่อผู้ศึกษา นาง เรณู ศรสำราญ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ ไทยทอง

ภาควิชา พฤกษศาสตร์

ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

การศึกษาไบรโอไฟต์อินทรีย์จุงเกอร์แมนนิอาเลส จำนวน 450 ตัวอย่าง ที่ได้รวบรวมจากบริเวณสถานีวิจัยสะแกราช จำแนกได้เป็น 6 วงศ์ 15 สกุล 26 ชนิด แต่ละชนิดได้ศึกษาอย่างละเอียดโดยทำคำบรรยายลักษณะ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสภาพถิ่นอาศัย และการกระจายของพันธุ์

๗

Thesis Title Taxonomic Study of Bryophytes order
 Jungermanniales in Sakaerat Area

Name Mrs. Renoo Sornsamran

Thesis Advisor Associate Professor Obchant Thaithong, Ph.D.

Department Botany

Academic Year 1982

ABSTRACT

The 450 specimens of bryophytes Order Jungermanniales collected from Sakaerat Experiment Station area has been studied. They belong to 6 families, 15 genera and 26 species. The detail description and illustrated figures of each species are also given as well as its habitat and distribution.

กิติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์
ดร. อมฉัตร ไทยทอง อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัย ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ
ให้พิมพ์เอกสารอ้างอิงตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มแรกจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้จัดการสถานีวิจัยสระเกษและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาช่วยเหลือทั้งในคาน
ที่พัก จัดหาคนนำทางและยานพาหนะในการออกสำรวจ

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลหอพรรณไม้ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร ที่ได้เอื้อเฟื้อ
ตัวอย่างแห้งของพืชมาเป็นตัวอย่างเทียบหาชนิดของพืช

ขอขอบพระคุณ Dr. Sinseki Hattori และ Dr. Masami Mizutani แพ
Hattori Botanical Laboratory ประเทศญี่ปุ่น ที่ได้กรุณาตรวจสอบหาชนิดของพืช และ
เอื้อเฟื้อแนะนำเอกสารอ้างอิง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ โดยเฉพาะ คุณประนอม จันทโรทัย คุณกัญญา สันตะนะโชติ
และคุณสาโรจน์ ปัญญาพานนท์ ที่ได้ช่วยเหลือทั้งในคานการสำรวจ แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์
ตลอดจนให้กำลังใจเพิ่มความมานะจนบรรลุความสำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
2 การดำเนินงานและลักษณะที่ใช้ตรวจสอบ	3
3 ผลการศึกษา	6
4 วิจัยแผนและสรุปผล	144
เอกสารอ้างอิง	152
คำนำของวิทยาคำศัพท์	156
ภาคผนวก	158
ประวัติ	168

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	<u>Frullania berthoumieui</u> St.	9
2	<u>Frullania retusa</u> Mitt.	13
3	<u>Frullania shanensis</u> Svih.	16
4	<u>Chiloscyphus argutus</u> (Reinw. et al.) Nees.	22
5	<u>Chiloscyphus communis</u> Steph.	25
6	<u>Bazzania tridens</u> Trev.	31
7	<u>Acrolejeunea recurvata</u> Gradst.	36
8	<u>Caudalejeunea stephaniai</u> Spr. ex Steph.	41
9	<u>Cheilolejeunea birmensis</u> (Steph.) Miz.	45
10	<u>Cheilolejeunea longiloba</u> (Hoffn.) Kachr. & Schust.	49
11	<u>Cheilolejeunea</u> sp.	52
12	<u>Cololejeunea lanciloba</u> Steph.	56
13	<u>Cololejeunea spinosa</u> (Horik.) Hatt.	60
14	<u>Leptolejeunea epiphylla</u> Mitt.	64
15	<u>Lejeunea</u> sp. 1	68
16	<u>Lejeunea</u> sp. 2	70
17	<u>Lopholejeunea subfusca</u> (Nees.) Steph.	75
18	<u>Lopholejeunea</u> sp.	79
19	<u>Mastigolejeunea humilis</u> (Gott.) Spr. ^๑ 1	84
20	<u>Mastigolejeunea humilis</u> (Gott.) Spr. ^๑ 2	87
21	<u>Mastigolejeunea humilis</u> (Gott.) Spr. ^๑ 3	91

ภาพที่

หน้า

22	<u>Pycnolejeunea bidentata</u> Steph.	95
23	<u>Spruceanthus polymorphus</u> (Lac.) Verd. ^{ภาพที่} 1	99
24	<u>Spruceanthus polymorphus</u> (Lac.) Verd. ^{ภาพที่} 2	103
25	<u>Spruceanthus polymorphus</u> (Lac.) Verd. ^{ภาพที่} 3	106
26	<u>Plagiochila bantamensis</u> (Nees.) Dum.	112
27	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 1	115
28	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 2	119
29	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 3	122
30	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 4	125
31	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 5	128
32	<u>Plagiochila salacensis</u> Gott. ^{ภาพที่} 6	131
33	<u>Radula anceps</u> Sde. Lac.	136
34	<u>Radula apiculata</u> Sde. Lac. ex. Steph.	139
35	<u>Radula</u> sp.	143
36	ภาพแผนที่แสดงความสูงของสถานี	167

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงวงศ์ ชนิค และสถานที่เก็บตัวอย่าง	145
2 เปรียบเทียบผลการสำรวจที่สะแกราชกับเขาใหญ่และเขาเขียว	149
3 แสดงผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการสำรวจที่สะแกราชกับผลการสำรวจ ทั่วประเทศ	150